

QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỀ ĐẤU TRANH CHỐNG CHỦ NGHĨA CƠ HỘI CHÍNH TRỊ TRONG ĐẢNG - GIÁ TRỊ VẬN DỤNG TRONG CUỘC ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC LUẬN ĐIỆU SAI TRÁI CỦA PHẦN TỬ CƠ HỘI CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

NGUYỄN AN NINH *

Chủ nghĩa cơ hội chính trị và phản tử cơ hội chính trị là mối nguy cơ đe dọa vị trí và vai trò của Đảng trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta và Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn chú trọng, kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị dưới mọi biến thể để giữ vững bản chất và sức mạnh của Đảng, để Đảng ta luôn xứng đáng với vai trò tiên phong, gương mẫu và lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của dân tộc đạt được những thắng lợi vang qua các thời kỳ.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng

Nhận diện chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng

Trong sự nghiệp lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh rất quan tâm đến xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng. Trong sự nghiệp đó, cảnh giác và chống chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng là một chủ đề tư tưởng lớn. Đặc biệt, trong bối cảnh tiếp tục đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới toàn diện và giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa hiện nay, thì di sản tư tưởng này vẫn còn nguyên giá trị, ý nghĩa thời sự.

Chủ nghĩa cơ hội chính trị và những kẻ cơ hội chính trị được Chủ tịch Hồ Chí Minh gọi tên là “chủ nghĩa cơ hội”, “bọn hoạt đầu”⁽¹⁾ (vốn là một từ Hán - Việt, để chỉ biểu hiện tư tưởng của một tập hợp những kẻ giáo hoat, vô nguyên tắc về chính trị và chỉ giỏi xoay xở kiếm lợi cá nhân). Họ không giữ vững lập trường giai cấp, không có chính kiến, vô nguyên tắc trong hành động, thường biện minh cho tư tưởng hoặc hành vi sai lầm bằng cái gọi là “linh hoạt”, “vì mục tiêu chung”, “vì lợi ích chung”,...; nhưng xét

* PGS, TS, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

(1) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t. 2, các trang: 297, 308 và 311

đến cùng, là gây hại cho cách mạng, làm hại uy tín chính trị của Đảng. Bởi vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã coi ý nghĩa và tầm quan trọng của cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội ngang bằng với cuộc đấu tranh chống những kẻ thù lớn của cách mạng. Đó là "... những cuộc chiến đấu lâu dài và gian khổ mà các đảng theo chủ nghĩa Mác - Lênin trên thế giới đã trải qua nhằm chống lại chủ nghĩa phát xít, chủ nghĩa đế quốc và chủ nghĩa cơ hội"⁽²⁾.

Đặc điểm của chủ nghĩa cơ hội chính trị là tồn tại trong nội bộ, xuất hiện từ những phần tử không vững vàng về lập trường, lý luận chính trị. Nguyên nhân của thực trạng trên là do tổ chức "... kỷ luật không nghiêm, tổ chức không khéo, để tựi hoạt đầu xen vào nhiều quá"⁽³⁾. Kinh nghiệm xây dựng Đảng trong quá trình cách mạng và gần 4 thập niên đổi mới gần đây cũng xác nhận một vấn đề rằng, những kẻ cơ hội chính trị bị vạch mặt chính là những phần tử đã lợi dụng cơ hội để luồn lách vào những vị trí, cương vị trong Đảng.

Chủ nghĩa cơ hội chính trị được lý luận phân thành hai loại là tả khuynh và hữu khuynh. Chủ nghĩa cơ hội tả khuynh về chính trị thường có các biểu hiện, như bốc đồng, say sưa với những thành tựu hay bước tiến của cách mạng, thường đề ra những mục tiêu, chương trình vượt quá điều kiện thực tế. Kết cục là nhân lực, vật lực và thời cơ đều bị hao phí. Chủ nghĩa cơ hội hữu khuynh lại thường xuất hiện khi cách mạng gặp khó khăn; vì vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận định: "Trước sự khó khăn, những người phạm... chủ nghĩa cơ hội thiếu đầu óc sáng suốt và thiếu năng lực khắc phục khó khăn, vì họ không biết dựa vào quần chúng và dựa vào Đảng, hoặc là họ không tin vào quần chúng, và không tin vào Đảng"⁽⁴⁾. Trong

trường hợp ấy, bọn họ thường tỏ ra bi quan chán nản. Nhưng cũng có khi đôi ba người trong bọn họ tỏ ra có "năng lực xuất chúng", cho rằng có thể một mình "định đoạt cả giang sơn". Lúc này, chủ nghĩa cơ hội chính trị là chủ nghĩa cá nhân.

Gốc tích của chủ nghĩa cơ hội chính trị, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, trước hết bắt nguồn từ sự nhạt nhòa về bản lĩnh chính trị do không chịu học tập lý luận Mác - Lê-nin để rèn luyện tư duy biện chứng, cách mạng và thực tiễn. Người làm công tác lãnh đạo, quản lý mà thiếu tư duy lý luận, sùng bái chủ nghĩa kinh nghiệm thì dễ làm nảy sinh tư duy cơ hội. Chủ tịch Hồ Chí Minh khai quát: "Lãnh đạo phải tôn trọng và phát huy ý chí tích cực và tinh thần sáng tạo của quần chúng, bảo vệ sự sinh trưởng của lực lượng mới. Khi sự vật mới trong xã hội vừa sinh ra, nếu không ra sức giúp đỡ, mà lại ngăn trở và đả kích nó, hoặc khi sự vật mới chưa chín muồi, nếu không dùng phương pháp đúng đắn để giúp nó nảy nở, mà lại dùng những biện pháp nóng vội để miến cưỡng thúc đẩy nó - như thế là làm hỏng những mầm mống mới, như thế đều là chủ nghĩa cơ hội, chứ không phải chủ nghĩa Mác"⁽⁵⁾.

Cái gốc và nguyên nhân trực tiếp làm nảy sinh những tư duy cơ hội về chính trị là chủ nghĩa cá nhân, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, là: "Chủ nghĩa cá nhân, đặt lợi ích riêng của mình, của gia đình mình lên trên, lên trước lợi ích chung của dân tộc. Đó là bệnh chính, bệnh mẹ, do đó mà sinh ra nhiều chứng bệnh khác"⁽⁶⁾.

(2) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 11, tr. 66

(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 2, tr. 311

(4), (5) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 12, tr. 55, 54

(6) Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t. 8, tr. 156

Chống chủ nghĩa cơ hội là một cuộc đấu tranh về chính trị, tư tưởng để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh và làm tròn sứ mệnh với giai cấp và dân tộc

Thường xuyên quan tâm đến sự nghiệp xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, xứng đáng với vai trò là người lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh rất chú trọng đến cuộc đấu tranh chống biếu hiện cơ hội chính trị. Theo Người, chống cơ hội chính trị không chỉ là chữa một thứ bệnh có căn nguyên từ chủ nghĩa cá nhân trong một số người, mà còn là cuộc đấu tranh để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh về chính trị, tư tưởng. Năng lực lãnh đạo, uy tín chính trị của một đảng cộng sản trước hết xuất phát từ việc trung thành và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lê-nin. Theo đó, tư cách của một đảng và của một người cách mạng trước tiên là phải “Giữ chủ nghĩa cho vững”⁽⁷⁾ và đấu tranh chống các thứ “bệnh tật” liên quan đến sự tồn vong của Đảng về chính trị.

Bản chất của chủ nghĩa cơ hội chính trị, như tên gọi của nó, là biếu hiện của sự vô nguyên tắc về chính trị. Họ có thể nói “tràng giang đại hải” về một lợi ích chung chung nào đó, nhưng không bao giờ tuyên bố rõ ràng, rành mạch về lập trường, lợi ích của giai cấp công nhân và nhân dân lao động. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận xét về người cơ hội chính trị: “Về lập trường, họ không rành mạch ai là bạn, ai là thù. Họ lưu luyến chế độ tư bản và phong kiến. Họ không ưa Liên Xô, không thích học tập chủ nghĩa Mác - Lê-nin”⁽⁸⁾. Vì vậy, chống chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng trước hết là cần nghiêm túc học tập lý luận và kiên quyết bảo vệ sự trong sáng, tính khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lê-nin.

Trong thực tế, lập trường chính trị và quan điểm về lợi ích là “thuốc thử” để xác

định ai là kẻ cơ hội hay ai là người cách mạng chân chính. Do đặc điểm của chủ nghĩa cơ hội là luôn vô nguyên tắc về chính trị và xoay xở tìm kiếm lợi cá nhân, cho nên việc nhận ra những mục tiêu cá nhân trong những toan tính, phát ngôn có thể giúp vạch rõ “chân tướng” của kẻ cơ hội đó. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Vì vậy, mỗi người trong Đảng phải hiểu rằng: lợi ích của cá nhân nhất định phải phục tùng lợi ích của Đảng. Lợi ích của mỗi bộ phận nhất định phải phục tùng lợi ích của toàn thể. Lợi ích tạm thời nhất định phải phục tùng lợi ích lâu dài”⁽⁹⁾. Theo Người, những kẻ trong Đảng mà làm trái với các nguyên tắc đó chính là kẻ cơ hội chính trị!

Tóm lại, trung thành với lý tưởng của Đảng, tận tụy với sự nghiệp cách mạng của dân tộc, biếu hiện ra ở tiêu chí được Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định rất rõ “tiêu chuẩn số một của người cách mạng là quyết tâm suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng”⁽¹⁰⁾. Đây cũng là “thước đo” để đánh giá những hành vi, tư tưởng hoặc bản thân cá nhân có mắc vào chủ nghĩa cơ hội chính trị hay không.

Đảng lãnh đạo, nhân dân cùng tham gia chống chủ nghĩa cơ hội chính trị

Chống chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng là một việc không hề dễ dàng vì tính chất trái hình, “lươn lẹo” của nó. Thêm nữa, nhiều kẻ cơ hội chính trị lại được “đánh bóng” bởi cương vị, được bảo vệ bởi quyền lực và biết cách che giấu những toan tính cá nhân dưới những “vò bọc” nào đây. Nhưng

(7) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 2, tr. 280

(8) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 11, tr. 464

(9) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 5, tr. 290

(10) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 11, tr. 605

với sự kiên quyết và có biện pháp đúng đắn, khoa học và cách mạng thì chúng ta vẫn có thể đấu tranh hiệu quả chống chủ nghĩa cơ hội chính trị.

Ở phương diện này, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chỉ ra những định hướng lớn. Đó là giữ nghiêm kỷ luật đảng, thực hiện nghiêm túc các nguyên tắc tổ chức của Đảng để ngăn chặn những kẻ cơ hội chính trị. Một trong những biện pháp khoa học để ngăn chặn việc vô tình sa vào chủ nghĩa cơ hội do “kém về nhận thức lý luận”, là mỗi đảng viên phải nghiêm túc học tập chủ nghĩa Mác - Lê-nin.

Kẻ cơ hội chính trị thường có biểu hiện “không tin vào quần chúng”, nhưng chính quần chúng là người giúp Đảng nhận ra phần tử cơ hội chính trị trong nội bộ. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Có lực lượng dân chúng việc to tát mấy, khó khăn mấy làm cũng được... Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn thể to lớn, nghĩ mãi không ra”⁽¹¹⁾.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong cuộc đấu tranh phản bác luận điệu sai trái của phần tử cơ hội chính trị hiện nay

Phương pháp luận để nhận diện những “biến thể mới” của chủ nghĩa cơ hội chính trị hiện nay

Trong bối cảnh hiện nay, chủ nghĩa cơ hội chính trị có nhiều biến thể mới; tuy vậy, nó vẫn có những điểm chung mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ ra dưới đây.

Trong *lĩnh vực chính trị*, đó là những kẻ mang danh đảng viên mà không tin vào lý tưởng của Đảng, không tin vào chủ nghĩa xã hội, không chịu học tập, nghiên cứu thấu đáo chủ nghĩa Mác - Lê-nin, nói và làm trái

với đường lối của Đảng. Kết cục là mắc vào “những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị”⁽¹²⁾ và “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Điều đặc biệt nguy hiểm là, hoặc trá hình hoặc lợi dụng dân chủ trong Đảng, chúng tấn công vào nền tảng chính trị tư tưởng của Đảng, với các luận điệu phản bội, phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các nguyên tắc tổ chức của Đảng, đòi thực hiện “đa nguyên, đa đảng”... Một số kẻ có cương vị đã khiến cho mức độ tác hại của hành vi cơ hội chính trị càng trở nên nghiêm trọng, gây tâm lý bức xúc, tạo dư luận xấu trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân, làm mất uy tín của Đảng. Nhiều trường hợp cơ hội chính trị đã rất gần với phản bội lại lý tưởng của Đảng, đi ngược lại sự nghiệp cách mạng của dân tộc...

Ở *lĩnh vực kinh tế*, chủ nghĩa cơ hội chính trị thể hiện qua những hành vi lợi dụng chức quyền để lăng phí, tham ô, nhũng nhiễu; lợi dụng nguồn lực công để mưu lợi riêng. Nhiều vụ án kinh tế được xử lý gần đây cho thấy, các thủ đoạn cơ hội diễn ra mang tính muôn vẻ, nhưng đều xoay quanh cái trực là lợi ích cá nhân hay “lợi ích nhóm” ích kỷ của một số cá nhân. Những người này đã bị trùng trị thích đáng; nhưng ảnh hưởng của hành vi sai phạm đã gây hệ lụy, xuyên tạc hình ảnh người đảng viên, làm tổn hại uy tín, thanh danh của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã phê phán những kẻ này là: “Dù to hay nhỏ, có quyền mà thiếu lương tâm là có dịp đục khoét, có dịp ăn của đút, có dịp “dĩ công vi tư””⁽¹³⁾.

(11) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 5, tr. 335

(12) *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, 2016, tr. 28

(13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 6, tr. 127

Về tư tưởng, đạo đức, lối sống, những kẻ cơ hội chính trị có các biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”⁽¹⁴⁾ về phát ngôn, hành động, lối sống. Dường như có một sự thống nhất giữa bản chất và hiện tượng ở những đối tượng này: Khi đã mắc vào chủ nghĩa cơ hội chính trị thì tác phong, lối sống của họ cũng có những biểu hiện thay đổi tương đương. Họ mắc phải lối sống “Cá nhân chủ nghĩa, sống ích kỷ, thực dụng, cơ hội, vụ lợi; chỉ lo thu vén cá nhân, không quan tâm đến lợi ích tập thể; ganh ghét, đồ kỹ, so bì, tị nạnh, không muôn người khác hơn mình”⁽¹⁵⁾. Các biểu hiện của những kẻ cơ hội chính trị mà Chủ tịch Hồ Chí Minh từng chỉ ra là: “ham muôn vật chất”, “suy bì tị nạnh về chức quyền, đãi ngộ”, “cái gì hợp với lợi ích cá nhân của họ thì họ tán thành, cái gì không hợp thì họ phản đối”⁽¹⁶⁾. Với những người này, việc giữ gìn phẩm chất và hình ảnh của “Đảng là đạo đức, là văn minh” dường như là công việc của người khác, chứ không phải là trách nhiệm hàng ngày của họ.

Định hướng về tổ chức và lực lượng trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị hiện nay

Môi trường hoạt động của chủ nghĩa cơ hội chính trị chủ yếu diễn ra trong nội bộ của Đảng và hệ thống chính trị, và thường có sự liên hệ với quá trình xây dựng đường lối, chủ trương, chính sách. Chủ nghĩa cơ hội chính trị có khi đầy nhận thức chính trị tới những cực đoan: Hoặc tà khuynh hoặc hữu khuynh như đã trình bày ở trên; cả hai đều có hại cho sự nghiệp lãnh đạo, cầm quyền của Đảng.

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, muốn chống chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng thành công, thì trước hết phải bắt đầu từ quyết tâm của toàn Đảng. Chống chủ nghĩa cơ hội chính trị cần đến quyết tâm, vì đây là công việc “tự chi trích”, tự phê bình hạn chế, khuyết tật “tù

bên trong và với bên ngoài”. Người nhận định: “...một Đảng mà giàu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”⁽¹⁷⁾.

Cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị phải là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân. Không phải ở đâu và bất kỳ lúc nào, sự phê bình trong tổ chức đảng ở các cấp đều đạt được mức độ mạnh mẽ, thẳng thắn và nghiêm khắc. Tình trạng e dè, nể nang, “dĩ hòa vi quý”, “giữ thế thù” vẫn có thể diễn ra, đặc biệt là trong khi nhận định và phê phán các biểu hiện cơ hội chính trị. Đây là lĩnh vực “nhạy cảm”, cần đến bản lĩnh chính trị. Tuy vậy, chính Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng định hướng cho chúng ta cách giải quyết vấn đề này. Người dạy: “Cách làm là: dựa vào: Lực lượng của dân, Tình thần của dân”⁽¹⁸⁾. Theo đó, Đảng cần tổ chức, động viên nhân dân cùng tham gia, để “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng” thành quả tích cực của công tác xây dựng Đảng. Dân ở đây là những người đang tham gia thực hiện và thụ hưởng thành quả của chính sách; trong họ, có nhiều trí thức, chuyên gia am hiểu nhiều lĩnh vực và có thể đưa ra những ý kiến tư vấn xác đáng cho quá trình xây dựng chính sách.

(14) Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Sđd, tr. 32

(15) Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Sđd, tr. 30

(16) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 11, tr. 464

(17), (18) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 5, tr. 301, 556

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, thường xuyên trau dồi nhận thức lý luận, kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm cơ hội, sai trái

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của một đảng cộng sản trước hết phụ thuộc vào nền tảng lý luận là chủ nghĩa Mác - Lê-nin: “Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy. Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy”⁽¹⁹⁾. Đây cũng là “sức đề kháng” từ bên trong “cơ thể” Đảng, để có thể “miễn dịch” với những “căn bệnh” bị tiêm nhiễm trong đời sống chính trị phức tạp.

Một mặt, những phân tích lý luận của Chủ tịch Hồ Chí Minh và những kinh nghiệm mà Đảng ta tổng kết được cho thấy rằng, chủ nghĩa cơ hội chính trị có một căn nguyên là do chủ thể chưa vững vàng về lý luận, “thiếu lý luận” và sùng bái chủ nghĩa kinh nghiệm; vì vậy, muốn đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị hiệu quả, trước hết phải tăng cường học tập nghiêm túc chủ nghĩa Mác - Lê-nin để trong Đảng “ai cũng hiểu” và “làm theo”.

Mặt khác, chúng ta còn bắt gặp một thực tế là, không ít người còn “Nhận thức sai lệch về ý nghĩa, tầm quan trọng của lý luận và học tập lý luận chính trị; lười học tập chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước”⁽²⁰⁾. Với một vốn liếng nhận thức còn hạn chế như vậy, những người đó rất dễ sa vào chủ nghĩa cơ hội chính trị, hoặc tả khuynh, hoặc hữu khuynh.

Thêm vào đó, để nhận diện và đấu tranh với chủ nghĩa cơ hội chính trị trong Đảng, chủ thể cũng cần có năng lực và bản lĩnh về

lý luận. Hiện nay, trên nhiều diễn đàn, chúng ta có thể gặp các biểu hiện cơ hội chính trị khá tinh vi theo kiểu: “chỉ cần dân giàu, nước mạnh, không cần đến chủ nghĩa xã hội(!)”. Ngay ở một số địa phương cũng có những tư tưởng “chạy theo thành tích” theo kiểu “đẩy nhanh quá trình tăng trưởng kinh tế địa phương”, mà không quan tâm đầy đủ đến bảo đảm tiến bộ và công bằng xã hội, phát triển bền vững,... Phụ họa cho những quan niệm sai trái và lệch lạc này là khá nhiều bài viết, ấn phẩm. Vì vậy, muốn nhận diện, đấu tranh hiệu quả với chủ nghĩa cơ hội chính trị, đòi hỏi chủ thể được trang bị một cơ sở lý luận vững chắc, đầy đủ.

Chủ nghĩa cá nhân là “bệnh gốc của mọi thứ bệnh”, nên chống các biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân hiện nay cũng là một phương diện cần được quan tâm để chống chủ nghĩa cơ hội chính trị có kết quả. Những biểu hiện đó đã được chỉ rõ, chẳng hạn như thói háo danh, phô trương, che dấu khuyết điểm, thói phô trương thành tích, “đánh bóng” tên tuổi; thích được đề cao, ca ngợi; “chạy thành tích”, “chạy khen thưởng”, “chạy danh hiệu”...

Vì vậy, yêu cầu đặt ra hiện nay là giữ nghiêm kỷ luật, thường xuyên trau dồi và nâng cao nhận thức lý luận chính trị; phòng ngừa và đấu tranh với chủ nghĩa cá nhân, phê phán các quan điểm sai trái - tất cả phải là một chỉnh thể để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; từ đó, hình thành nên một “trận tuyến” nhiều tầng lớp và hiệu quả trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cơ hội chính trị ở Việt Nam dưới mọi biến thể, màu sắc khác nhau. □

(19) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t. 2, tr. 289

(20) Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, Sđd, tr. 28